

**עמדות סגל רשות ניירות ערך מיום 7
בפברואר 2024 – היבטים בקשר לטעויות
בדוחות כספיים**

עדכוני לקוחות

**עמדת סגל משפטית מספר 101-27 - חובת השבת תגמולים שניתנו לנושאי
משרה (Clawback) - "הצגה מחדש" המחייבת השבה**

בהתאם להוראות חוק החברות, חובה על חברה לכלול במדיניות התגמול תניה שלפיה נושא המשרה יחזיר לחברה, בתנאים שייקבעו במדיניות התגמול לנושאי משרה⁽¹⁾, סכומים ששולמו לו כחלק מתנאי הכהונה וההעסקה, אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה. בעמדת סגל משפטית שפורסמה ביום 7 בפברואר 2024, נדונה השאלה האם חובת ההשבה קמה בכל מקרה בו הדוחות הכספיים של החברה כוללים גילוי אודות טעויות שנפלו בדוחות כספיים קודמים של החברה (שעל בסיסן שולמו לנושאי המשרה סכומים ביתר).

בהתאם לעמדת סגל הרשות, בתמצית:

- מטרת המחוקק היתה למנוע תוצאה לפיה נושא משרה קיבל תגמול גבוה מאשר היה זכאי לו בפועל אלמלא הטעות והרציונאל בבסיס קביעת חובת ההשבה נשען על הרצון להשיב את המצב לקדמותו כאילו הטעות בדוחות הכספיים הקודמים לא ארעה מעולם. בהתאם לכך, **אין צורך שהטעות בדוחות הכספיים תנבע מהתנהגותו או מפעילותו של נושא המשרה, אין צורך בקיומו של קשר סיבתי בין התנהגותו של נושא המשרה לבין קיומה של הטעות, אלא די בקיומה של התבררות הטעות וההצגה מחדש של הנתונים המוטעים בדוחות הכספיים כדי להקים את חובת ההשבה.**
- במקרה שנפלה טעות מהותית בדוחות כספיים חברה נדרשת לפרסם דוחות מתוקנים. לצד זאת קיימים מקרים בהם חברות מתקנות טעות שנפלה בתקופה קודמת שלא בדרך של פרסום דוחות מתוקנים. כך, לדוגמא, במקרים מסוימים חברה נדרשת לתקן טעות במסגרת הדוחות הכספיים של החברה לתקופת הדיווח בה התגלתה הטעות בדרך של הצגה מחדש בגין התאמה לא מהותית של מספרי השוואה בתקופות דיווח קודמות. **הובהר, כי להבחנה בין תיקון טעות מהותית להתאמה לא מהותית של מספרי השוואה (שקיימת בהתאם לכללי החשבונאות) אין חשיבות ביחס לחובת ההשבה.**

חובת ההשבה חלה בכל מקרה בו התקיימה טעות בדוחות הכספיים של החברה אשר תוקנה ותיקונה קיבל ביטוי בדוחות כספיים של החברה בדרך של הצגה מחדש. לצורך כך אין נפקות לסוג הטעות על פי תקני החשבונאות, למידת ההשפעה שלה על הדוחות או לאופן ביצוע ההצגה מחדש. **די בכך שבוצע תיקון של הדוחות הכספיים של החברה בשל הטעות בדרך של הצגה מחדש. זאת, בין שתיוקן הטעות וההצגה מחדש בגינה בוצעו בדרך של פרסום מחדש של דוחות כספיים של החברה לתקופות דיווח קודמות ובין שהם בוצעו בדרך של גילוי בעניינה במסגרת הדוחות הכספיים של החברה לתקופה בה התגלתה הטעות.**

לקישור לחץ [כאן](#).

⁽¹⁾ לעניין "בתנאים שנקבעו במדיניות התגמול" יש לראות את עמדת סגל משפטית מספר 101-21: מדיניות תגמול (Practice Best) שלפיה לא ניתן לכלול במדיניות התגמול תנאים הנוגעים למהות ההשבה, אלא תנאים טכניים בלבד הקשורים לאופן ביצוע ההשבה. במקביל, נקבע שם כי יש לכלול התייחסות מפורשת לפרק הזמן הרלוונטי בו חובת ההשבה תחול, וכי סגל הרשות לא התערב במקרים בהם נקבע פרק זמן סביר שלא פחת משלוש שנים.

נוסח מעודכן להחלטה מספר 99-4 בעניין קוים מנחים לבחינת מהותיות של טעות בדוחות כספיים ועמדה משפטית מספר 105-24 בדבר אופן פרסום דוחות כספיים מתוקנים

בהתאם לעמדת סגל הרשות, בתמצית:

חלק א' - בחינת מהותיות של טעות בדוחות הכספיים

• **חזקות כמותיות** - המסמך מפרט ספים כמותיים, תוצאתיים ומאזניים, כאשר טעות אשר עוברת את הספים מהווה טעות מהותית. **ספים כמותיים תוצאתיים:** (1) סכום הטעות ברווח או הפסד הנקי המיוחס לבעלים של החברה האם מהווה 5% או יותר מהרווח או הפסד הנקי (בערכים מוחלטים), המיוחס לבעלים של החברה האם; או- (2) סכום הטעות ברווח או הפסד הכולל המיוחס לבעלים של החברה האם מהווה 5% או יותר מהרווח או הפסד הכולל (בערכים מוחלטים), המיוחס לבעלים של החברה האם; או **סף כמותי מאזני:** (3) סכום הטעות בהון המיוחס לבעלים של החברה האם, מהווה 5% או יותר מההון המיוחס לבעלים של החברה האם (בערכים מוחלטים).

בנוגע לספים הכמותיים התוצאתיים, המסמך מבהיר כי: (א) ביחס לחישוב בדוחות לתקופת ביניים - יש לבחון את סכום הטעות ביחס לרווח או הפסד הן של תקופת הביניים שבה חלה הטעות והן התקופה המצטברת מתחילת השנה בה חלה הטעות ועד למועד הדוחות הכספיים לתקופת הביניים, ואם נמצא כי חלה טעות באחת מן התקופות האמורות חזקה כי הטעות מהותית; (ב) ביחס לבחינת רווח אלטרנטיבי (במקרה של נתונים לא מייצגים) - לדעת סגל הרשות, יש להשתמש ברווח או רווח כולל אלטרנטיבי כאשר הרווח בפועל מושפע מעניינים חד פעמיים (עניין שהוא מטבעו חריג ואינו מחזורי בפעילות החברה ולפיכך אינו צפוי להשפיע על תחזית של משקיעים לגבי ביצועים עתידיים של התאגיד) וזאת מתוך מטרה לבחון את סכום הטעות ביחס לרווחיות שמייצגת באופן טוב יותר את הביצועים העתידיים של התאגיד. השימוש ברווח אלטרנטיבי ייעשה במקרים חריגים ומובהקים בלבד.

• **שיקולים איכותניים** - המסמך מדגיש כי בחינה של שיקולים איכותניים למהותיות של טעות, עשויה להביא במקרים מסוימים למסקנה לפיה הטעות היא מהותית, על אף ששיעורה נופל מן הספים הכמותיים, ומחלק את המקרים לשלושה: (א) טעות שמשפיעה באופן מהותי על נתונים אחרים בדוחות הכספיים ו/או יחסים פיננסיים ומדדי ביצוע משמעותיים המשמשים משקיעים (כגון טעות ברוטו-נטו, וטעויות המשפיעות על מדדי NON-GAAP). לעניין זה, המסמך מפרט סוגים שכיחים של טעויות כאמור, כגון טעות סיווג, שאיננה משפיעה על הספים הכמותיים אולם עלולה להשפיע באופן משמעותי על יחסים פיננסיים או על מדדי ביצוע משמעותיים הנובעים מהדוחות הכספיים ולפיכך על ניתוח תוצאות החברה או על ניתוח יכולת שירות החוב של החברה; (ב) טעות שהיא מהותית משיקולים איכותניים מאחר שקיומה של הטעות משפיע על נושאים אחרים הקשורים לתאגיד באופן מהותי, כגון טעות שהביאה לכך שהתאגיד לא צירף גילוי בדבר תזרים חזוי או לא צירף הערכת שווי מהותית מאוד; (ג) טעות במידע הנכלל בביאורים. יש לבחון, האם טעות במידע

הנכלל בביאורים, ובפרט בביאור מגזרים, היא טעות מהותית. המסמך מפרט חזקות לבחינת מהותיות טעות בביאור מגזרים, כגון חזקה כי זיהוי שגוי של מגזרים ברי דיווח והשמטת נתוני מגזר מהווה טעות מהותית.

• **בחינת מהותיות של מספר טעויות במצטבר** - המסמך מבהיר כי כאשר מתגלות באותם דוחות כספיים מספר טעויות, יש לבחון הן את ההשפעה על הדוחות הכספיים שיש לכל טעות בנפרד והן את ההשפעה על הדוחות הכספיים שיש למכלול הטעויות יחד, כאילו היו טעות אחת; וכי כאשר ההשפעה של טעות כלשהי, בפני עצמה, נחשבת למהותית, לא ניתן להתעלם או לבטל השפעה זו על ידי טעויות אחרות בעלות השפעה "מקזזת".

• **טעות בדוחות מצורפים** - המסמך מבהיר כי כאשר התגלתה טעות בדוחות שאינם הדוחות המאוחדים של התאגיד אלא דוחות אחרים אשר צורפו לדוחות הראשיים, כגון דוח כספי נפרד, דוחות חברה כלולה מצורפת, המהותיות תיבחן ביחס לדוחות התאגיד האחר.

• **סתירת חזקות כמותיות** - במקרים מסוימים ניתן יהיה לסתור את החזקה הכמותית. המסמך מפרט סוגים עיקריים של מקרים שבהם עשוי תאגיד להגיע למסקנה, לאחר שקילת מכלול הנסיבות, כי סתר את החזקה הכמותית; וכן דוגמאות למקרים אלו. למשל, בתאגיד שבתקופת הדיווח הרווח או ההפסד שלו הוא נמוך ביותר, כל טעות, ולו הקטנה ביותר, עשויה לעבור את הספים הכמותיים התוצאתיים, ובנסיבות חריגות בהן טעות עברה אחד או יותר מהספים הכמותיים התוצאתיים, אך לא עברה את הסף הכמותי המאזני, ניתן לסבור כי בנסיבות העניין, הספים הכמותיים התוצאתיים מובילים לתוצאה בלתי סבירה, שכן כמעט כל טעות תקייה את הספים הכמותיים התוצאתיים. במקרים אלו יכול התאגיד לבחור להשתמש במבחנים אלטרנטיביים ככל שהוא סבור שהמצב האמור זמני ואינו מייצג את היקף הרווח או הפסד (הנקי והכולל) השכיח שלו.

• **טעות בלתי מהותית בדוחות כספיים בתקופות קודמות, אשר זקיפתם לתקופה השוטפת תהיה בעלת השפעה מהותית** - אם מצא תאגיד כי נפלה טעות בדוחותיו הכספיים בתקופות דיווח קודמות, אשר אינה מהותית ביחס לדוחות הכספיים לתקופות האמורות בהתאם לספים הכמותיים ולשיקולים איכותניים, אולם לו יבוצע תיקון של הטעות וזקיפת ההשפעה בתקופה השוטפת, תהיה לכך השפעה מהותית ביחס לתוצאות תקופת הדיווח השוטפת, רשאי התאגיד, חלף תיקון הטעות בדרך של תיקון טעות מהותית, לתקנה על דרך תיקון מספרי ההשוואה.

חלק ב - הדיווחים הנדרשים עקב תיקון טעות בדוחות הכספיים

המסמך מרכז הבהרות ביחס לדרישות הגילוי שנקבעו בתקנות (בנוסף לדרישות IAS 8), וביניהם, בתמצית: **פרסום דוחות מתוקנים** לפי תקנה 2 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 ("תקנות הדוחות"), כאשר בפרסום מחדש של הדוחות, התאגיד נדרש לפרסם מחדש את כל חלקי הדוחות התקופתיים או הרבעוניים; **פרסום דוח מידי** לפי תקנה 30 לתקנות הדוחות; **ומתן הסבר לתיקון הטעות בדוח הדירקטוריון** הנלווה לדוחות הכספיים הראשונים שבהם תוקנה הטעות, לפי תקנה 10(ב) לתקנות הדוחות.

יודגש, כי האמור לעיל הינו תמציתי בלבד וכי הנוסח החדש כולל מספר רב של דוגמאות למצבים היפותטיים שנועדו להמחיש כיצד על תאגיד ליישם את האמור בהחלטה.

לקישור לחץ [כאן](#).

אנשי קשר

יאיר שילוני
שותף

שרון ורקר שגיא
שותפה